

BILAG 3: Indsatsplan for Klejtrup Vandværk

Indsatsplan for Klejtrup Vandværk

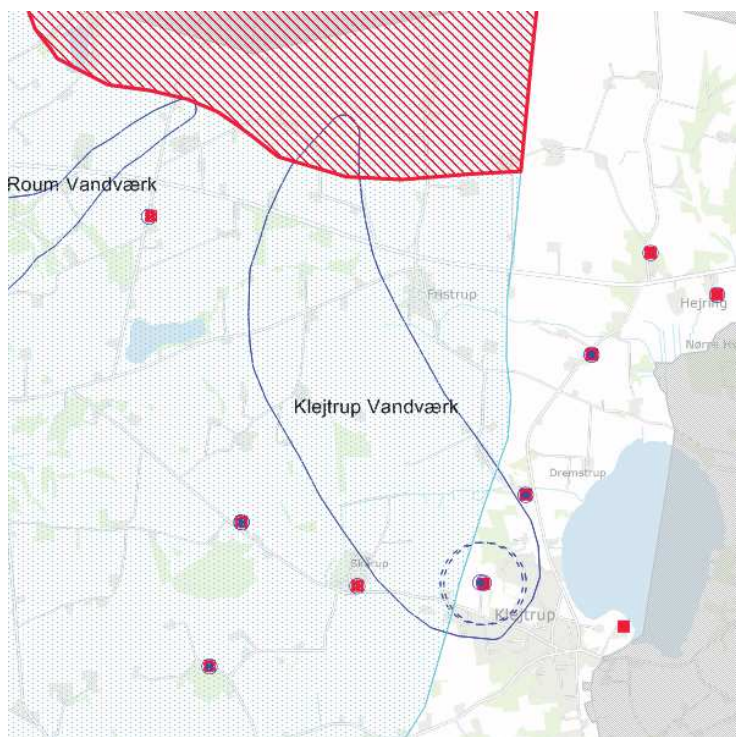
INDSATSPLAN FOR BESKYTTELSE AF GRUNDVAND/DRIKKEVAND

VIBORG KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Baggrund	3
Om indsatsplan	4
Lovgrundlag	5
Indsatsplanens retsvirkninger	6
Arbejdsgruppen	7
Det videre arbejde	8
Finansiering	9
Ordliste	10
Nyheder	11
Grundvandskortlægning	12
Indvindingsforhold	13
Grundvandsmagasinerne	14
Grundvandskvalitet	15
Arealanvendelse	19
Forureningskilder	22
Særlige indsatser	27
Indsats 1.1 Reduktion af Nitrat	30
Indsats 1.2 Reduktion af pesticider	32
Indsats 1.6 Information til borgere	33
Indsats 1.7 Overvågning	34
Indsats 1.9 Overvågning - ekstra analyser til kontrol af PFAS-stoffer	35
Stamdata - Vandværk	36
Generelle indsatser	38
2. Indsatser for reduktion af kvælstofbelastning	43
3. Indsatser for reduktion af pesticidbelastning	44
4. Indsatser mod forurening generelt	45
5. Indsatser til bevarelse af ressourcen	48

Baggrund

Viborg Kommune fremlægger hermed et forslag til indsatsplan til beskyttelse af grundvandsressourcerne i indvindingsområdet til Klejtrup Vandværk. Indvindingsområdet er vist på kortet. Indsatsplanen skal sikre, at:

Klejtrup Vandværk fortsat kan levere godt drikkevand til sine forbrugere uden brug af udvidet vandbehandling.

Indsatsplanen beskriver, hvad der skal gøres for at bevare og forbedre grundvandets kvalitet, hvem der har ansvaret for indsatserne samt en plan for iværksættelsen af konkrete grundvandsbeskyttende handlinger.

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almene

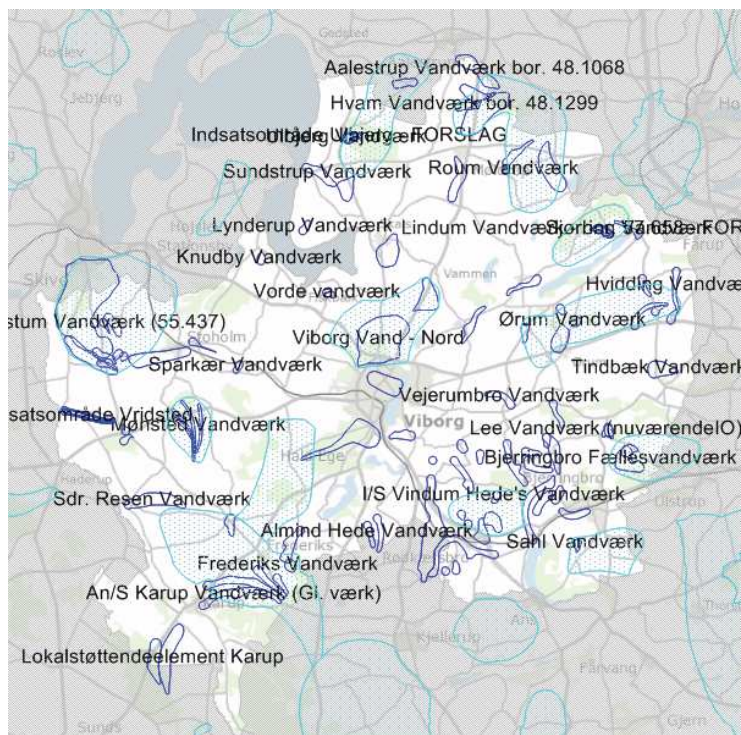
Områder med særlige drikkevar

- Særlige drikkevandsinter

INDSAT SOMR

- Sprøjtemiddelfølsomme in
- Nitratfølsomme indsatsom

Om indsatsplan

Miljøbeskyttelsesloven fastlægger regler for den normale beskyttelse af jord og grundvand. En indsatsplan angiver rammerne for de ekstra indsatser, som er nødvendige for at sikre forbrugerne godt drikkevand også på meget lang sigt.

Indsatsplanen er en handlingsplan, som på baggrund af kortlægningen angiver hvor og hvilken indsats, det er nødvendigt at gøre for at beskytte drikkevandet mod en eventuel forurening. Planen fastslår samtidig, hvem der er ansvarlig for at gennemføre de forskellige indsatser, og hvornår de skal gennemføres.

Læs mere om indsatsplan og overordnede mål med indsatsplaner i Viborg Kommune [her](#).

Indsatsplanen omfatter indvindingsopland til Klejtrup Vandværk beregnet af Naturstyrelsen.

De umiddelbart væsentlige problemer ved Klejtrup Vandværk er:

- Potentiel risiko for forurening fra erhvervsområde beliggende i vandværkets kildepladszone.
- Pesticider anvendt i haver mv. i Klejtrup by.

Kort over OSD og indvindingsoplande for almene vandværker i Viborg Kommune

I områder med særlige drikkevandsinteresser (i det følgende kaldt OSD) og i indvindingsoplandene til de fremtidige vandværker, skal Naturstyrelsen kortlægge og vurdere sårbarheden af grundvandet i forhold til eventuelle forureningskilder. På baggrund af denne kortlægning, skal kommunen fastlægge de konkrete indsatser, som skal gennemføres for at sikre, at grundvandet i de udpegede områder også på lang sigt kan anvendes til indvinding og fremstilling af godt drikkevand til forbrugerne uden brug af videregående vandbehandling. Indsatserne offentliggøres i form af en indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand.

Områder med særlig drikkevandsinteresse er udpeget i Vandområdeplanerne, de fremgår af kortet.

[Hvad er grundvandskortlægning?](#)

Lovgrundlag

Denne indsatsplan er udarbejdet del i henhold til vandforsyningslovens § 13 og §13a.

Øvrigt relevant lovgivning:

Love:

- Vandforsyningsloven, LBK nr 1204 af 28/09/2016
- Miljømålsloven, LBK nr 1251 af 29/09/2016
- Miljøbeskyttelsesloven, LBK nr 1189 af 27/09/2016
- Vandsektorloven, LOV nr 469 af 12/06/2009
- Lov om offentlige veje m.v., LOV nr 1520 af 27/12/2014
- VVM (Lov om Miljøvurdering af planer og programmer), BEK nr. 1533 af 10/12/2015

Bekendtgørelser:

- Indsatsplanbekendtgørelse, BEK nr 912 af 27/06/2016
- Drikkevandsressourcebekendtgørelsen, BEK nr 365 af 19/04/2016

Lovgivning

Af vandforsyningslovens § 13 (LBK nr. 1584 af 10.12.2015) fremgår det, at for de indsatsområder, der er udpeget i henhold til samme lovs § 11a, skal kommunen udarbejdes og vedtages en indsatsplan. Kommunen kan vedtage indsatsplaner der omfatter områder udenfor de udpegede indsatsområder efter samme lovs § 13 a.

Indsatsområderne omfatter de dele af områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandværker udenfor disse, der er udpeget som følsomme overfor forurening og hvor der er behov for en indsats.

Krav til indholdet af indsatsplaner er fastsat i "Bekendtgørelse nr. 912 af 27.06.2016 om indsatsplanlægning.

Din Kommentar

Indsatsplanens retsvirkninger

Indsatsplanens retsvirkninger kan ses [her](#).

Arbejdsgruppen

I forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplanen, har Viborg Kommune nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for:

- Ulbjerg Vandværk
- Låstrup Nr.-Rind Vandværk
- Hvam Vandværk
- Møldrup Vandværk
- Aalestrup Vandværk
- Bjerregrav Vandværk
- Region Midt

Din Kommentar

Det videre arbejde med planen

Det videre arbejde med planen efter den er vedtaget kan læses [her](#).

Din Kommentar

Finansiering af indsatser

Om finansering af indsatsplanen kan læses [her](#).

Din Kommentar

Ordliste

Ordforklaring til indsatsplanen kan ses [her](#).

Din Kommentar

Nyheder

Kan ses [her](#).

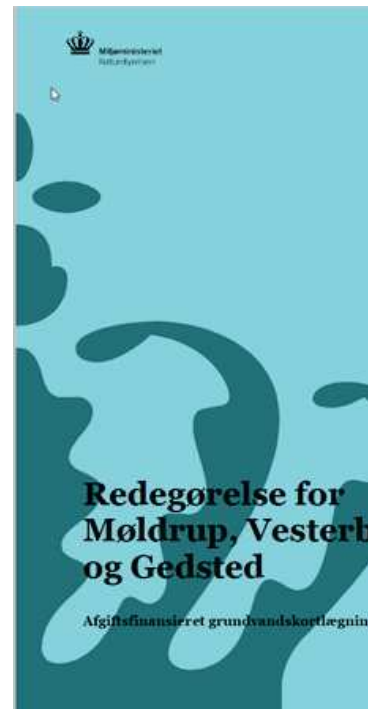
Grundvandskortlægning

Naturstyrelsen har gennemført kortlægning i området omkring Ulbjerg-Møldrup-Hvilsom, og afrapporteret resultaterne i rapporten *"Redegørelse for Møldrup, Vesterbølle og Gedsted, 2013"*. Denne rapport er det primære grundlag for udarbejdelse af indsatsplanen for Klejtrup Vandværk. Kortlægningen omhandler geologi, hydrogeologi, grundvandskemi og arealanvendelse i området samt en overordnet opgørelse af behovet for beskyttelse af grundvandet. I forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplanen har Viborg Kommune i et vist omfang opdateret datagrundlaget og foretaget en række supplerende vurderinger.

Da datagrundlaget for kortlægningsrapporten hovedsagelig er fra før 2013, er der i et vist omfang sket en opdatering i forbindelse med udarbejdelsen af denne indsatsplan.

Som supplement til dokumentationsrapporten, har Viborg Kommune foretaget en årlig beregning af udvaskningen af nitrat for 2010 - 2013 ud fra registerdata.

Link til kortlægning i området

Klik på billede for at se rapporten

Indvindingsforhold

Klejtrup vandværk har en indvindingstilladelse på 155.000 m³/år. De seneste 20 år er indvindingen øget fra 87.000 til 150.000 m³/år.

Indvindingsoplandet til Klejtrup Vandværk strækker sig ca. 4 km mod nord-nordvest og har et areal på ca. 390 ha. Vandanalyserne viser, at grundvandet er relativt gammelt, 50-75 år, vandtype D og C/D. Modelberegningerne viser dog, at vandet kan være over 100 år.

Vandindvinding

Aktive tilladelser

Antal tilladelser: 1

[Vis](#) / [Skjul](#)

[Inaktive tilladelser](#)

Oppumpede mængder

Antal registreringer: 33

[Vis](#) / [Skjul](#)

Rentvandsprøver

Indvindings- og grundvandsdannende opland til Klejtrup Vandværk

Grundvandspotentiale

Vandboringer

Anlæg

300-m beskyttelseszone

Boring

Indvindingsopland Almene Vand

Indvindingsoplande almene

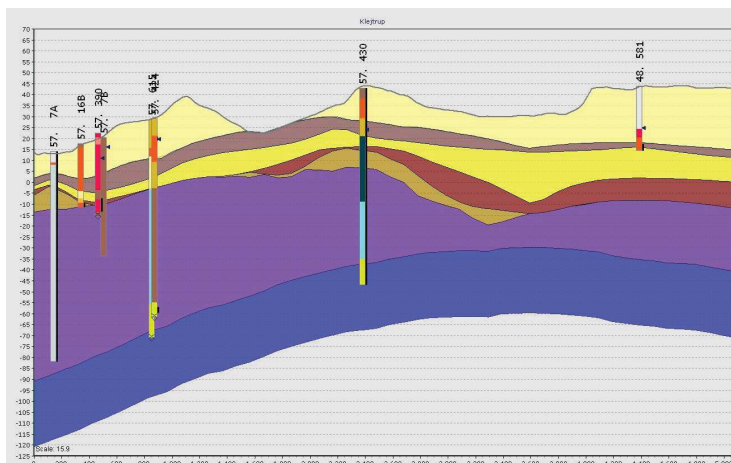
Grundvandsdannendeoplande V

Grundvandsdannendeop vandværker

Vandtyper

Vantype	Beskrivelse
A	Oxideret vand med ilt og nitrat
B	Oxideret vand uden ilt, men med nitrat
C	Reduceret vand med sulfatindholdt over 20 mg/l
D	Stærkt reduceret vand med sulfatindholdt under 20 mg/l

Grundvandsmagasinerne

Kildepladsgeologi

Klejtrup vandværk indvinder fra 2 borer, DGU-nr. 57.424 og 57.615. Den sydlige del af indvindingsoplandet samt kildepladszonen ligger inden for Klejtrup by. Begge vandværksboringer indvinder fra kalken, som er det dybeste grundvandsmagasin i området. Magasinet findes ca. 85 m.u.t. og er overlejret af et tykt palæogent lerlag. Over dette findes kvartære ler- og sandaflejringer.

Grundvandskvalitet

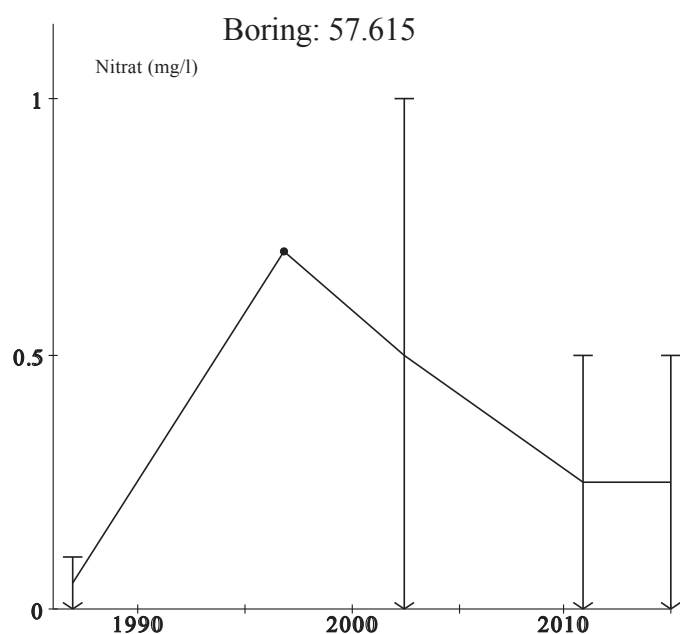
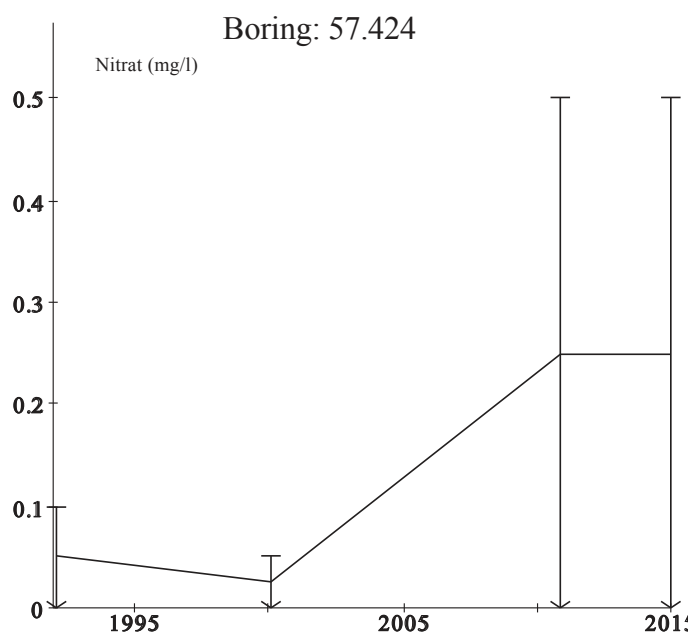
Der er ikke fund af nitrat eller pesticider i vandværkets borer, og vandet er gammelt og stærkt reduceret.

Kloridindholdet ligger på et meget lavt niveau ca. 12 mg/l og ligger stabilt på samme niveau. Der er således ingen tegn på, at der trænger saltvand op fra dybere dele af kalken.

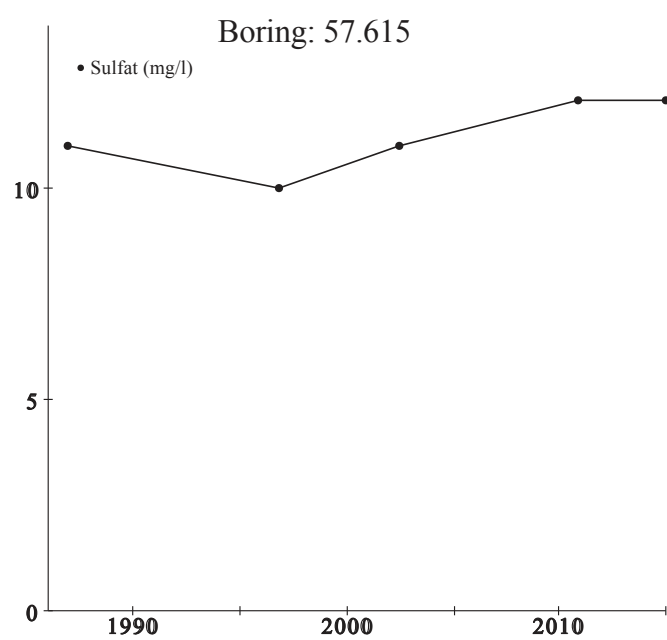
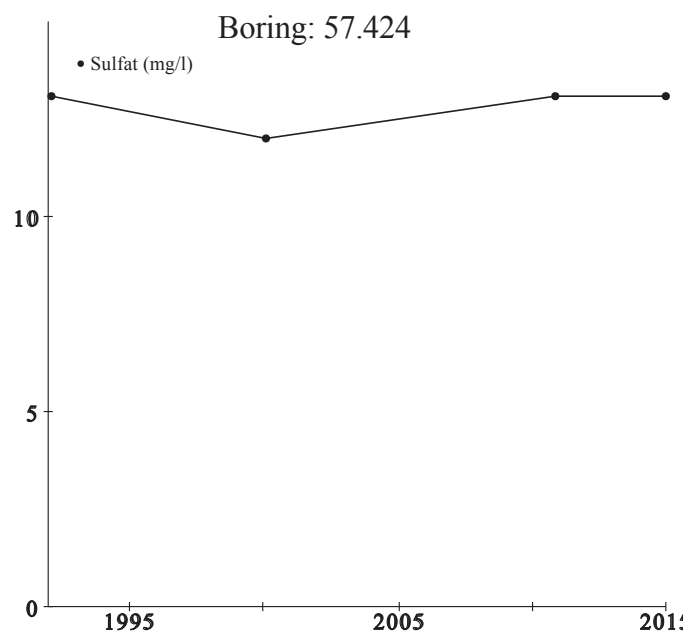
Links

[Tjek Klejtrup Vandværks drikkevandskvalitet på Jupiter](#)

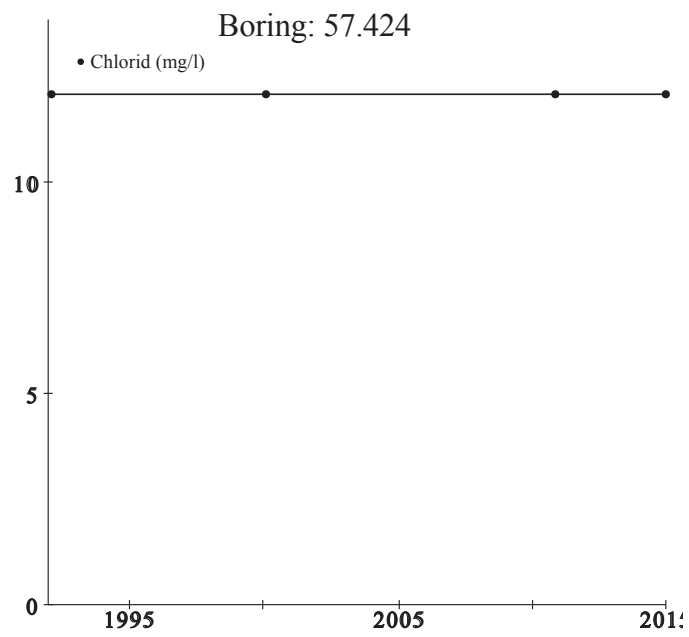
Nitrat

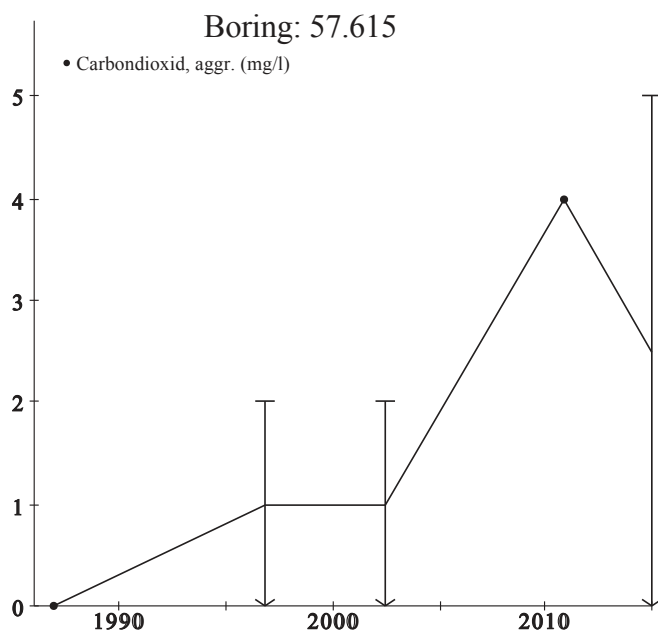
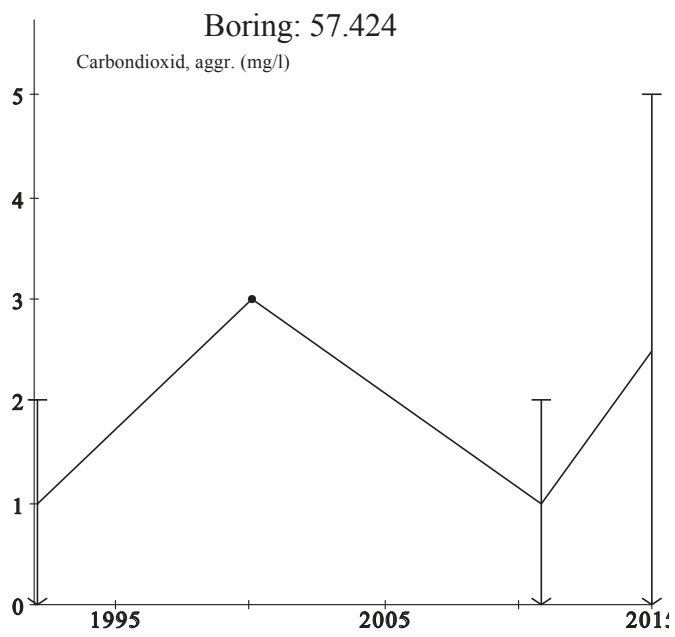
Sulfat

Klorid

Aggr. CO2

Arealanvendelse

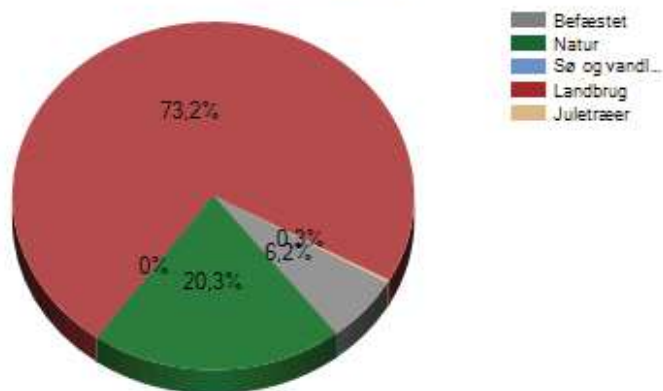
Arealanvendelsen indenfor indvindingsoplandet er overvejende domineret af landbrug, ca. 73% og den resterende del udgøres af skov og natur samt mindre områder med bebyggelse. Landbrugsarealerne drives i alt af ca. 12 bedrifter, hvor den dominerede bedriftstype er plante- og svineavl.

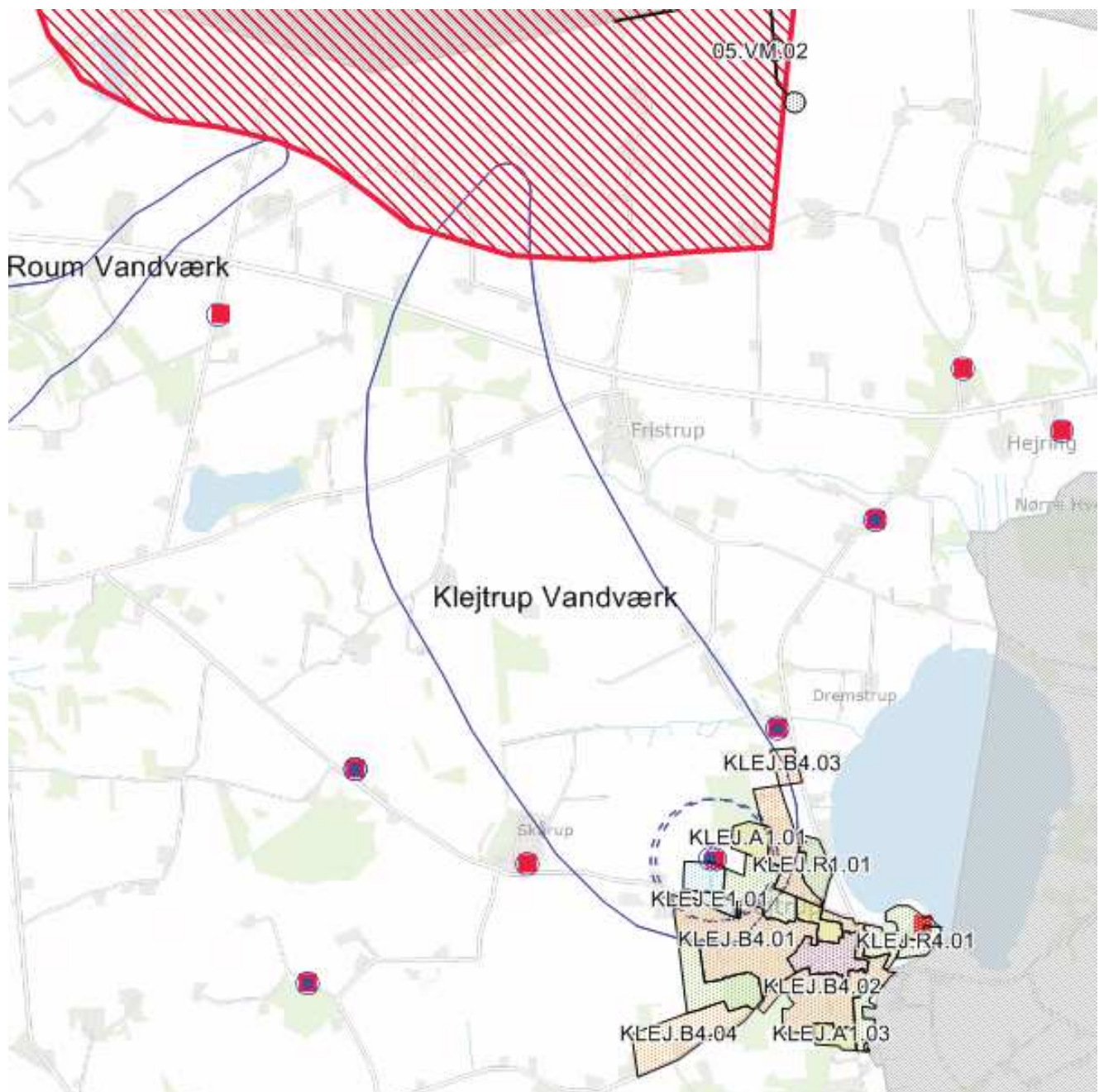
Kilde: ConTerra ApS

Arealanvendelsestype:	(Alle tal i ha)	2010	2011	2012
Natur:		71,3	66,0	71,2
Befæstet:		23,8	24,0	24,0
Sø og vandløb:		0,1	0,1	0,1
Landbrug:		294,8	299,9	294,8
Juletræer:		1,2	1,2	1,2
Total areal for området:		391,2	391,2	391,2

Arealanvendelsestype:	(Alle tal i ha)	2013	2014
Natur:		71,8	79,3
Befæstet:		24,0	24,2
Sø og vandløb:		0,1	0,1
Landbrug:		294,2	286,4
Juletræer:		1,2	1,2
Total areal for området:		391,2	391,2

Arealfordeling

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk samt planforhold

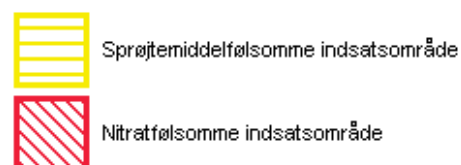
Vandboringer

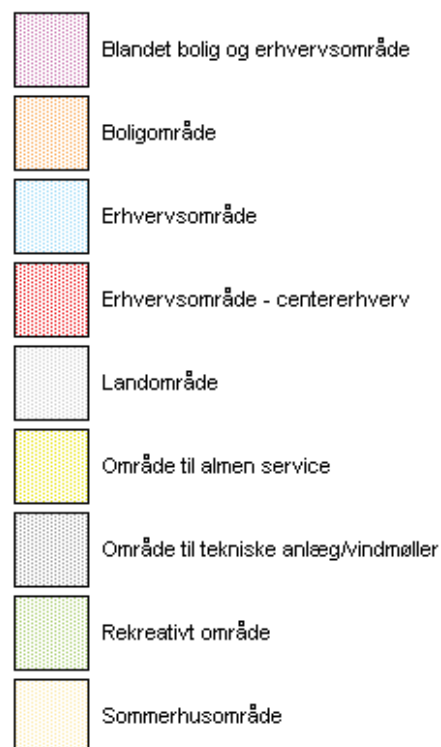
Indvindingsopland Almene Vandværker

INDSAT SOMR

Kommuneplanrammer

Forureningskilder

Landbrug - nitratudvaskning

Kvælstofbelastningen er høj på landbrugsarealerne inden for indvindingsoplandet. Den gennemsnitlige potentielle nitratudvaskning fra 2010 til 2014 er beregnet til ca. 100 mg/l. Den gennemsnitlige potentielle nitratudvaskning fra alle arealer inden for indvindingsoplandet udgør ca. 83 mg/l.

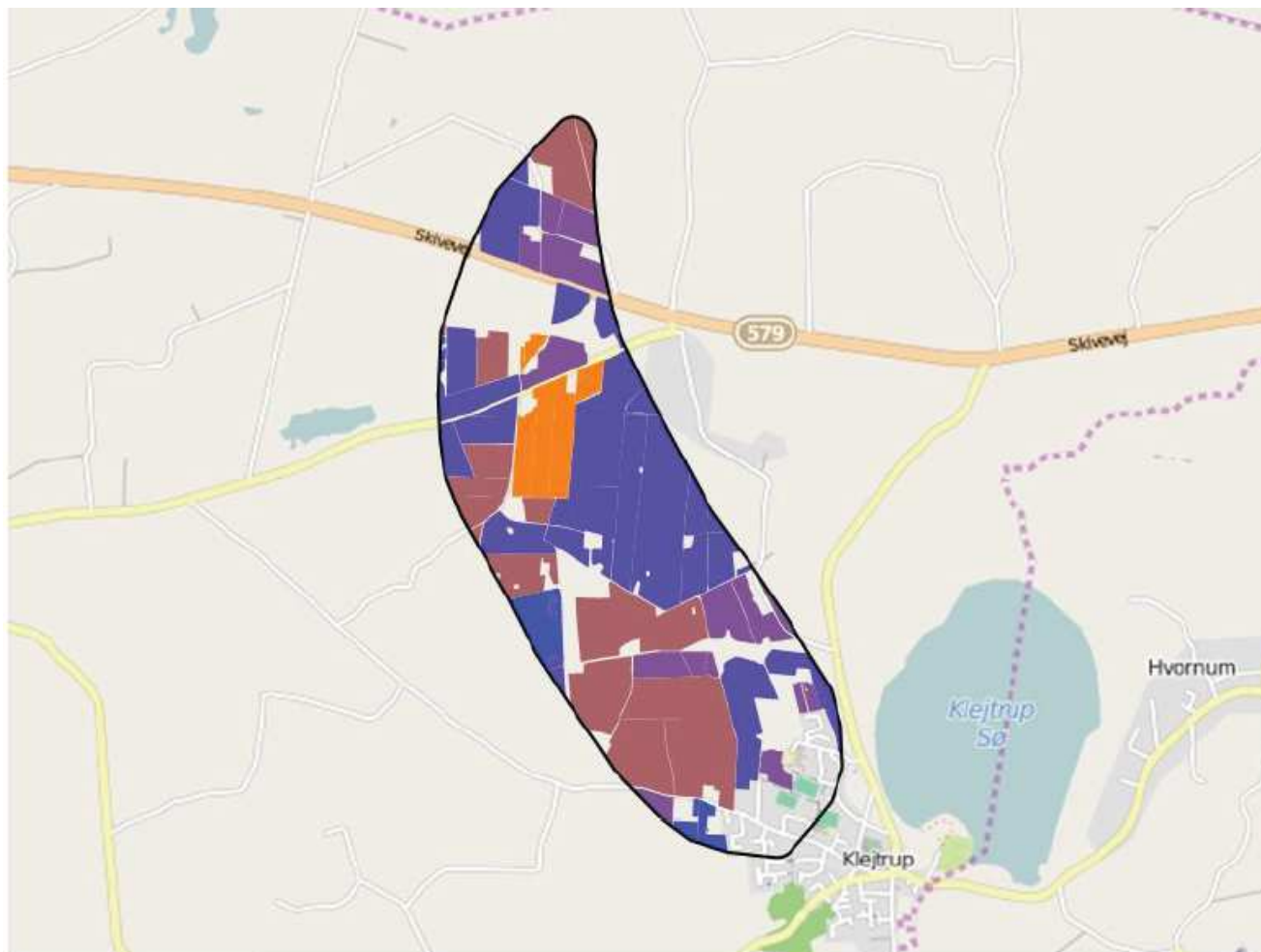
Indvindingsoplandet til Klejtrup Vandværk er generelt vurderet til at have lille sårbarhed over for nitrat. I den nordligste del af indvindingsoplandet er sårbarheden dog vurderet til at være stor. Den samlede vurdering af Indvindingsoplandet er, at der er en lille risiko for, at nitratindholdet vil stige i fremtiden, da kildefeltet er velbeskyttet af lerdæklag.

Kilde: ConTerra ApS

Resultater:	2010	2011	2012
Nettonedbør for området (mm):	344,0	325,0	339,0
Nettonedbør for landbrug (mm):	363,0	340,0	358,0
Udvaskning for området (kg N/ha):	62,7	60,8	61,1
Udvaskning for landbrug (kg N/ha):	79,6	76,1	77,6
Nitrat for området (mg NO ₃ /l):	80,6	82,8	79,9
Nitrat for landbrug (mg NO ₃ /l):	97,1	99,1	95,9

Resultater:	2013	2014	Gns
Nettonedbør for området (mm):	338,0	336,0	336,4
Nettonedbør for landbrug (mm):	357,0	355,0	354,6
Udvaskning for området (kg N/ha):	67,2	64,2	63,2
Udvaskning for landbrug (kg N/ha):	85,8	83,6	80,5
Nitrat for området (mg NO ₃ /l):	88,0	84,7	83,2
Nitrat for landbrug (mg NO ₃ /l):	106,4	104,3	100,6

Beregnet nettonedbør og potentiel N-udvaskning dels for landbrugsarealet i indvindingsoplandet og dels for hele oplandet, beregnet som vægtede gennemsnit for arealer og valgte år. Udvaskningsniveauet vises i kg N/ha og mg NO₃/l.

NO3
0 - 39,76
39,76 - 80,16
80,16 - 125,54
125,54 - 191,27
191,27 - 298,39

Potentielle nitratudvaskning fra Klejtrup Vandværk indvindingsopland, 2013 år.

Jordforurening

Tidligere tiders brug af miljø- og sundhedskadelige kemikalier, håndtering af affald mv. betyder, at der på en række lokaliteter i Danmark er forurenede grunde, hvor fra der sker eller kan ske udvaskning af forurenede stoffer til grundvandet. Indsatsen overfor forurenede grunde sker primært efter jordforureningsloven og varetages af regionerne. Regionens indsats omfatter grunde hvor der kan være problemer for beboelser, institutioner og lignende, samt grunde indenfor områder med særlige drikkevandsinteresser eller indenfor indvindingsoplande for vandværker.

Indenfor indvindingsoplandet til Klejtrup Vandværk er der registreret 3 grunde som kan være forurenede (V1-kortlagt), heraf ligger 2 indenfor vandværkets kildepladszone. Lokaliteterne 775-00005 og 775-00124 er ved at blive undersøgt. Regionen har ikke planlagt en indsats ift. grundvandet på den sidste V1-grund (775-00208).

Lokalitet 775-00005 er en tidligere fyldplads, som har været i brug i perioden mellem 1948 til 1965. Lokaliteten er screenet i forbindelse med en større undersøgelse for perfluorerede stoffer (PFOS). På denne baggrund er lokaliteten vurderet til at udgøre en risiko ift. forurening af grundvandet.

Lokaliteterne fremgår af [denne tabel](#).

Regionens kortlægning efter jordforureningsloven er dog en fortløbende proces. Ny viden kan medføre, at der kommer lokaliteter til, som ikke tidligere har været omfattet af jordforureningslovens kortlægninger eller den offentlige indsats. Opdaterede data med kortlagte grunde og regionens prioritering af undersøgelser mm. fremgår af [dette kort](#), vælg Forureningsrisici, Jordforurening i venstre faneblad.

Olietanke

Inden for Klejtrup Vandværks indvindingsopland er der lokaliseret 22 matrikler, hvor der er registreret ca. 37 olietanke. Alle olietankene er under 6.000 ltr. Hovedparten af tankene er overjordiske. Ud fra de 37 olietanke ligger ca. 15 olietanke i kildepladszonen, inden for et erhvervsområde. Heraf er de 5 underjordiske olietanke.

Erhverv

Sydvest for vandværkets kildeplads ligger der et erhvervsområde på ca. 5 ha bestående af mindre virksomheder.

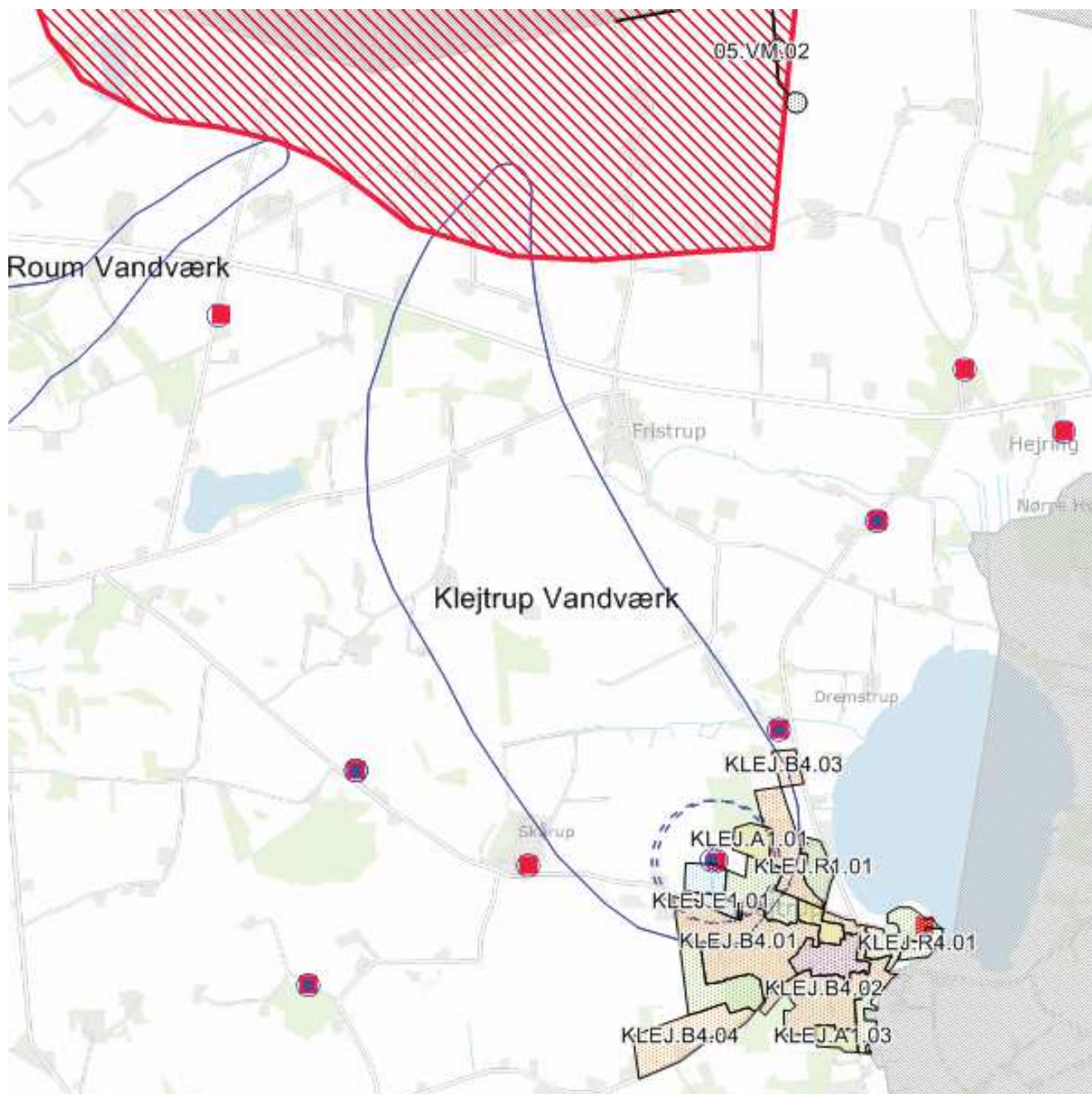
På Skårupvej 60, 9500 Hobro ligger en forsyningsvirksomhed (foderstoffer) DLG Himmerland. På matriklen i et indendørs oplag opbevares gødninger i mindre mængder. Matriklen var i 2005 V1-kortlagt efter jordforureningsloven.

På Industrivej 2, 9500 Hobro er der lokaliseret et autoværksted fra 1986. På matriklen findes en indendørs vaskeplads, udført i forbindelse med undervognsbehandling af biler. Afløbet fra vaskepladsen er tilkoblet olieudskilleren via et sandfang. Endvidere er der 2 nedgravede olietanke på 1.500 l og 2.500 l. Der er, så vidt vides, ikke anvendt chlorerede opløsningsmidler eller vandblandbare opløsningsmidler i forbindelse med driften af autoværkstedet.

Andre forureninger

En del af Klejtrup by ligger inden for Klejtrup Vandværk kildepladszone og indvindingsopland. Ifølge lokalplanen er der ikke planlagt byudvikling i periode mellem 2013-2023. Størstedelen af ejendommene i Klejtrup by er kloakerede.

Brugen af pesticider i private haver og på veje og belægninger kan udgøre en potentiel forureningstrussel ift. kildepladsen.

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk samt planforhold

Vandboringer

Anlæg

300-m beskyttelseszone

Boring

Indvindingsopland Almene Vandværker

Indvindingsoplande almene vandværker

INDSAT SOMR

Sprøjtemiddelfølsomme indsatsområde

Nitratfølsomme indsatsområde

Kommuneplanrammer

Blandet bolig og erhvervsområde

Boligområde

Erhvervsområde

Erhvervsområde - center erhverv

Landområde

Område til almen service

Område til tekniske anlæg/vindmøller

Rekreativt område

Sommerhusområde

[En liste med alle punktkilder i kortlægningsområdet, kortlagt efter jordforureningsloven](#)

Særlige indsatser

Klejtrup Vandværk				
Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 1.1 Reduktion af nitrat				
Indvindingsoplandet, se kort	Ingen speciel indsats			Ingen særlige krav til udbringning af husdyrgødning ud over hvad der følger af bekendtgørelse om godkendelse af husdyrbrug.
Indsats 1.2 Reduktion af pesticider				
Indvindingsoplandet/Indsatsområdet	Brug af pesticider, påvist over detektionsgrænsen på 0,01 µg/l i prøver af råvand eller rentvand ved Klejtrup Vandværk, og som kan relateres til landbrugsdriften i området, skal ophøre inden for indsatsområdet. Fundet skal vurderes nærmere med henblik på at opspore kilden og hvilket konkret område der skal pålægges restriktioner.	Klejtrup Vandværk Hvis pesticider relateret til markdriften inden for indvindingsoplandet/indsatsområdet påvises i analyser af råvand eller rentvand.	Viborg Kommune + arbejdsgruppe	Vandværket indgår aftale med landmænd indenfor indsatsområdet om udfasning af de pågældende pesticider. Indsatsen finansieres af Klejtrup Vandværk. Hvis frivillig aftale ikke kan opnås, kan Viborg Kommune udstede et påbud efter miljøbeskyttelsesloven § 26a
Indsats 1.3 Tilsyn med virksomheder i indvindingsoplandet				
300-m beskyttelseszone, se kort	Tilsynet med 2 virksomheder: forsyningsvirksomhed, på Skårupvej 60, Hobro og autoværksted på Industrivej 2, Hobro målrettes mod forhold af betydning for grundvandsbeskyttelse.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune	
Indsats 1.4 Ny planlægning				
300-m beskyttelseszone, se kort	Indsatsområdet skal så vidt muligt friholdes for byvækst. Der må ikke planlægges nye bebyggelser, anlæg eller nye aktiviteter indenfor 300-m beskyttelseszone, der kan medføre en risiko for forurening af jord og grundvand.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune	
Indsats 1.5 Olietanke				
300-m beskyttelseszone	Lokalisering og prioriteret tilsyn af 5 underjordiske olietanke på Industrivej 1, 2, 3, 5 Hobro. Tilsyn målrettes mod forhold af betydning ift. grundvandsbeskyttelsen.	Viborg Kommune	Viborg Kommune	
Indsats 1.6 Forurenede grunde efter jordforureningsloven				
Indvindingsoplandet, se kort	Undersøgelse af to V1 kortlagt lokaliteter på Ånsbergvej 5 og Skårupvej 60 Hobro i forhold til risiko for grundvandet.	Region Midt Snarest muligt	Region Midt	
Indsats 1.7 Information til borgere				
Boligområder i indvindingsoplandet	Der iværksættes en oplysningskampagne om alternativ ukrudtsbekæmpelse og korrekt håndtering af miljøfremmede stoffer i den del af indvindingsoplandet som anvendes til boligområde.	Viborg Kommune og Klejtrup Vandværk 2017-2018	Viborg kommune, Klejtrup Vandværk	
Indsats 1.8 Overvågning				
	Vandkvaliteten i vandværkets borer og rentvand overvåges via det ordinære analyseprogram. Ved mistænkelig udvikling i analyseresultaterne skal der tages stilling til behovet for beskyttelse af grundvandsressourcen i indvindingsoplandet. Råvandsprøver udtages samtidigt fra begge borer og sammen med udvidet kontrol af rentvand.	Viborg Kommune og Klejtrup Vandværk Tidspunkt afhænger af analyseresultater	Viborg kommune	Hvis nitratkoncentrationen overstiger 5 mg/l skal der tages hyppigere nitratanalyser (1 gang årlige analyser på alle borer svarende til boringskontrol). Forholdene kan betyde at indsatsplanen skal revideres.

Indsats 1.9 Overvågning - ekstra analyser til kontrol af PFAS-stoffer				
	Analyser til kontrol af PFAS-stoffer ved udgang af vandværkes hvert 2. år	Klejtrup Vandværk 2017-2023	Viborg kommune	Frekvens revurderes ved revision af planen

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk, samt indsatsområde

Vandboringer

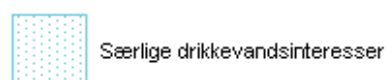
Indvindingsopland Almene Vandværker

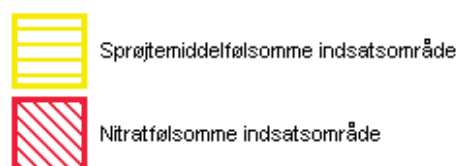
Prioriterede områder VK

Områder med særlige drikkevandsinteresser

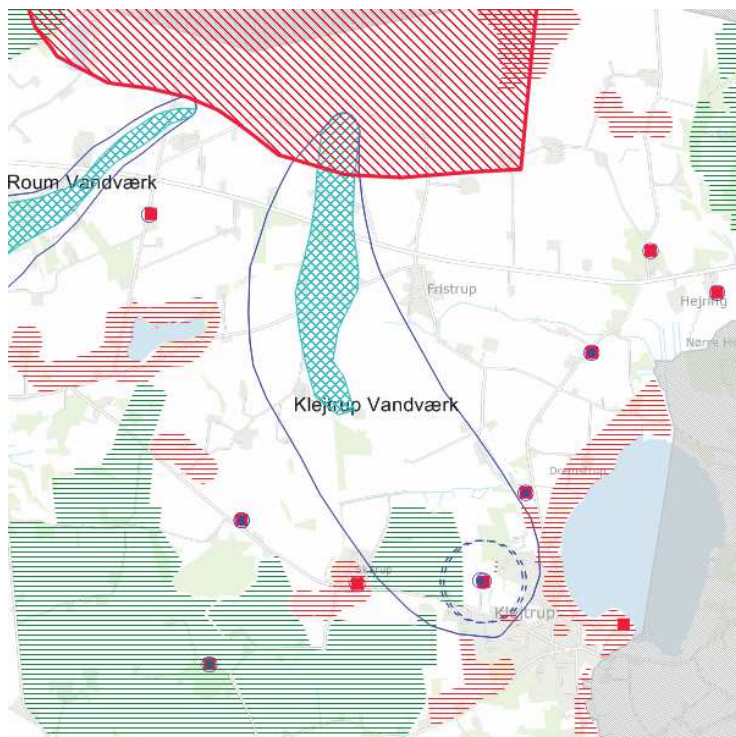

INDSATSOMR

I den følgende tabel beskrives indsatserne specifikt for vandværket og generelt beskrives i tabel under [Generelle indsatser](#). Baggrund og nærmere redegørelse for indsatserne findes under [Grundvandskortlægning](#).

Indsats 1.1 Reduktion af Nitrat

Formålet med indsatsen er at sikre indholdet af nitrat i vandværkets vand ikke på noget tidspunkt overskrider grænsesværdien på 50 mg/l.

For Klejtrup Vandværk vurderes der ikke at være behov for at fastlægge en indsats på nuværende tidspunkt, idet vandkvaliteten i vandværkets borer ikke viser tegn på forurening med nitrat.

Da oplandet til vandværket er delvist udpeget som nitratfølsomt, vil indsatsen derfor kun bestå i overvågning af nitrat ved de løbende analyser af råvand og rentvand, samt overvågning af arealanvendelsen.

Viser indholdet af nitrat en klar stigende tendens i forhold til de tidligere analyser, er det et klart tegn på en uheldig udvikling, som skal følges og vurderes nærmere af vandværket og kommunen med henblik på at iværksætte en indsats i tide. Stiger indholdet af nitrat i en boring eller i rentvand over 5 mg/l, skal årsagen kortlægges. Vurderes det nødvendigt, skal en indsats sættes værk.

Nitratindsatsen iværksættes senest når nitratkoncentrationen er overskredet 10 mg/l 2 år i træk. Indsatsen vil eventuelt kræve at indsatsplanen revideres. Indsatsen kan bestå i forskellige elementer som kan nedsætte udvaskningen af nitrat fra arealerne i det grundvandsdannende opland. Der kan være tale om skovrejsning, braklægning, permanent græs, større arealer med efterafgrøder el. lign. Indsatserne skal søges gennemført ved frivillige aftaler indgået mellem vandværk og lodsejer. Aftaler skal kompenseres af vandværket. Der er

Indvindings- og grundvandsdannende opland til Klejtrup Vandværk samt indsatsområde mht. nitrat

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almene

Prioriterede områder VK

- Prioriterede områder

Skovrejsningsområde

- Skovrejsningsområde
- Område, hvor skovtilplant

Grundvandsdannende oplande V

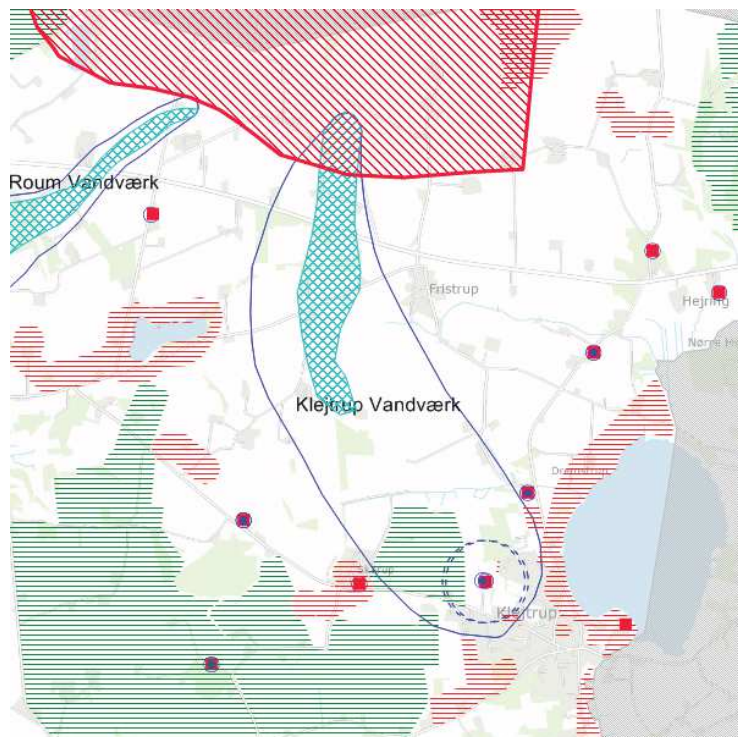
- Grundvandsdannende oplande vandværker

INDSAT SOMR

- Sprøjtemiddelfølsomme in
- Nitratfølsomme indsatsom

dog muligt at påbyde de nødvendige indsatser overfor nitrat og pesticider via miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Indsats 1.2 Reduktion af pesticider

Påvises der pesticider i vandværkets råvandskontrol og de pågældende stoffer anvendes i oplandet til borerne, skal vandværket indgå aftale med lodsejerne om ophør med brugen af det pågældende pesticid. Aftalen skal kompenseres af vandværket.

Indsatserne skal søges gennemført ved frivillige aftaler indgået mellem vandværk og lodsejer. Det er dog muligt at påbyde de nødvendige indsatser overfor nitrat og pesticider via miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Indvindings- og grundvandsdannende opland til Klejtrup Vandværk samt indsatsområde mht. nitrat

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almen

Prioriterede områder VK

- Prioriterede områder

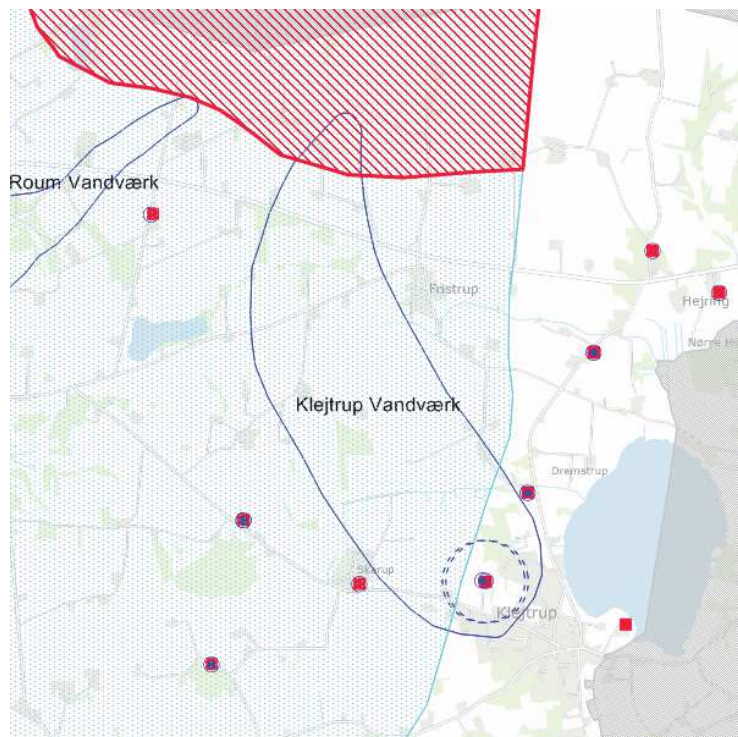
Områder med særlige drikkevandsinteresser

- Særlige drikkevandsinteresser

INDSAT SOMR

- Sprøjtemiddelfølsomme ir
- Nitratfølsomme indsatsområder

Indsats 1.6 Information til borgere

Forbrugerne skal gennem målrettet information gøres opmærksomme på, at de bor ovenpå deres drikkevand, og at de kan være med til at gøre en indsats for at sikre rent drikkevand.

Der kan informeres om grundvandsvenlig adfærd f.eks. i forhold til håndtering af pesticider. Informationen kan ske via pjecer, vandværkets hjemmeside mv. Indsatserne aftales i samarbejde mellem vandværk og kommune

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almen

Prioriterede områder VK

- Prioriterede områder

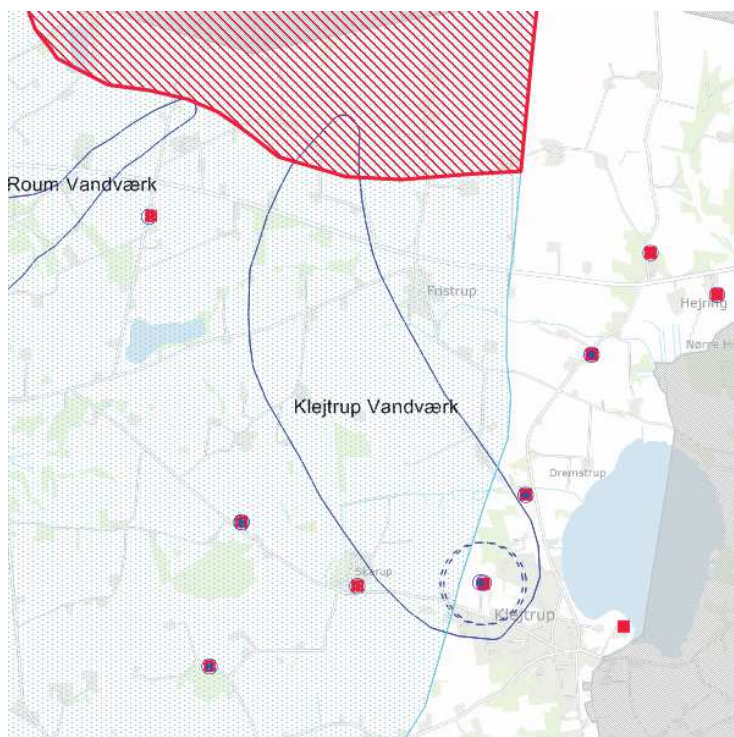
Områder med særlige drikkevandsinteresser

- Særlige drikkevandsinteresser

INDSATSOMRÅDER

- Sprøjtemiddelfølsomme ir
- Nitratfølsomme indsatsområder

Indsats 1.7 Overvågning

Vandkvaliteten i det indvundne vand overvåges primært via det ordinære analyseprogram, som fastlægges af kommunen i henhold til bestemmelserne i bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg. Det anbefales, at råvandsanalyser fra vandværket borer og analyser af vandværksvandet, afgang vandværket udtages samtidigt, af hensyn til muligheden for at fortage en samlet vurdering af vandkvaliteten.

Vandkvaliteten i såvel råvand som rentvand følges løbende af vandværk og kommune. Ved betænkelig udvikling, skal kommune og vandværk i fællesskab drøfte situationen, og der skal tages stilling til forholdsregler der kan afværge den uheldige udvikling. De indgreb der kan vise sig nødvendige, kan betyde at indsatsplanen skal revideres.

Ved "betænkelig udvikling" forstås:

- Analyseparametre afviger klart fra tidligere resultater
- Analyseparametre overstiger 50% af grænseværdie

Bemærk retningslinje 1.1 - Reduktion af nitrat: At når nitratkoncentrationen overstiger 5 mg/l skal der tages hyppigere nitratanalyser (1 gang årlige analyser på alle borer svarende til boringskontrol).

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almen

Prioriterede områder VK

- Prioriterede områder

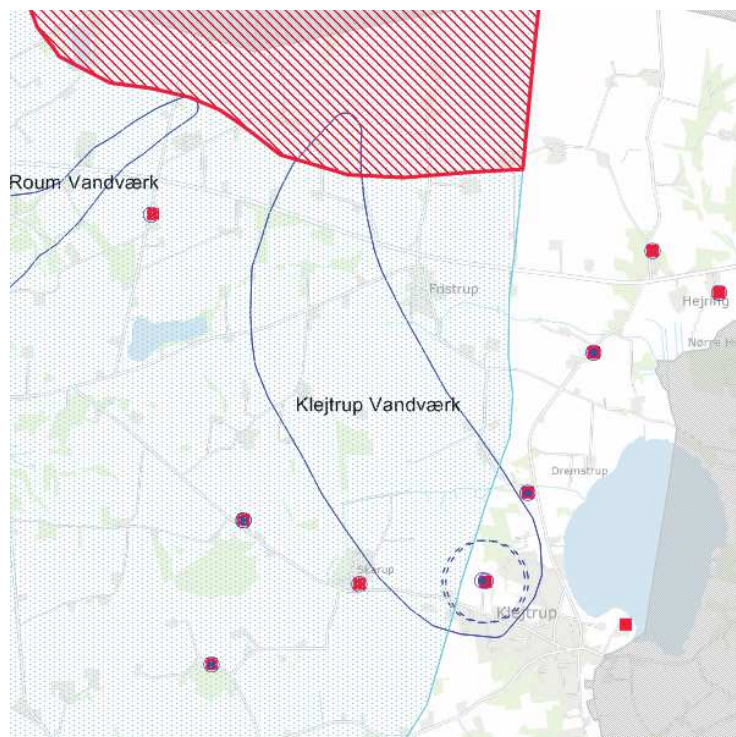
Områder med særlige drikkevandsinter

- Særlige drikkevandsinter

INDSAT SOMR

- Sprøjtemiddelfølsomme ir
- Nitratfølsomme indsatsomr

Indsats 1.9 Overvågning - ekstra analyser til kontrol af PFAS-stoffer

Det skal udføres screening for PFAS-stoffer hvert 2. år på vandværkets rentvand for at monitere om forurening fra Fyldplads ved Fristrup (V1-kortlagte lokalitet 775-00005) på nuværende tidspunkt udgør en direkte trussel mod vandværket. PFAS-stoffer betragtes generelt at være svært nedbrydelige og ret mobile.

Region Midt opfordres til at at prioritere undersøgelse af denne V1-kortlagte grund.

Planen revideres om nødvendigt når analyser for PFAS foreligger. I almindelighed tages planen op til revision hvert 6. år.

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk

Vandboringer

- Anlæg
- 300-m beskyttelseszone
- Boring

Indvindingsopland Almene Vand

- Indvindingsområde almen

Prioriterede områder VK

- Prioriterede områder

Områder med særlige drikkevandsinter

- Særlige drikkevandsinter

INDSAT SOMR

- Sprøjtemiddelfølsomme ir
- Nitratfølsomme indsatsom

Stamdata - Vandværk

Beskrivelse af vandværket

Klejtrup Vandværk startede med vandværksdrift i 1934-1936 og flyttede til den nuværende placering på Industrivej i 1976. Indvindingen sker fra 2 borer, som begge ligger på vandværkets område. Vandet fra borerne pumpes til vandværkets 2 trykfiltre, hvorefter det behandlede vand går til rentvandstanken, som ligger under vandværksbygningen.

Vandværket har tilladelse til at indvinde 155.000 m³/år og har i 2011 indvundet 143.318 m³.

Grundvandspejlet i borerne på kildepladsen står i ca. 9 meter under terræn og grundvandet naturlige strømningsretning vurderes at være i sydøstlig retning mod Skals Å.

Indvindingsoplandet for vandværket ligger umiddelbart omkring vandværkets borer og strækker sig i nordvestlig retning.

Arealanvendelsen i oplandet er hovedsaglig intensivt drevet landbrug (ca. 95 %) og Skov (ca. 5 %).

Boring (DGU nr.)	Dybde, mut	Filter, mut	Vandspejl, mut	Bjergart	Lerlagets samlede tykkelse over filter, m	Etableringsår	Anvendelse
57.424	89		9,4	Kalk	72	1975	Aktiv
57.615	98		8,5	Kalk	80,5	1986	Aktiv
57.390	36	30-36		Sand	4,5	1964	Sløjfet

Vandkvalitet

Klejtrup Vandværk leverer vand, der opfylder gældende krav til drikkevand.

Mangler og potentielle udbedringer ved tilsyn

Ved seneste tilsyn blev det anbefalet, at der monteres en neoprenpakning i dækslet til rentvandsbeholderen. Det kan efterfølgende være nødvendigt at udføre en udluftningsventil med filter, for at undgå vakuum i tanken under drift.

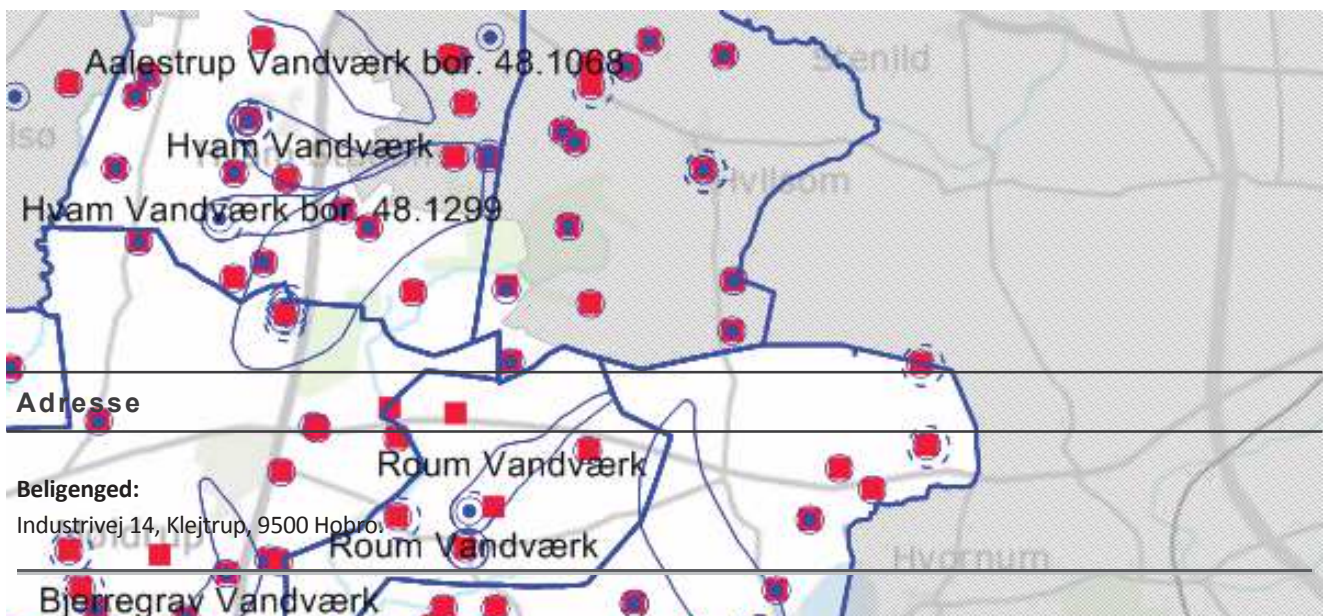
Forsyningssikkerhed

Forsyningssikkerheden vurderes som god, da vandværket har to borer, et udpumpningsanlæg med høj kapacitet, og anlæggets generelle stand er god. Klejtrup Vandværk har ikke nogen nødforsyning. Vandværket bør indgå i en dialog med et andet vandværk om en nødforsyningsforbindelse.

Fremtidig forsyning

I Vandforsyningsplan 2012 – 2022 udvides Klejtrup Vandværks forsyningsområde med et område syd for Roum, et område vest for Hærup Sø og et område nordøst for Klejtrup. To områder tages ud af forsyningsområdet: Et område nord øst for Bjerregrav og et område ved Fristrup Nørremark. Forsyningsområdet kan ses på kort.

Klejtrup Vandværk er et A vandværk. Vandværket mangler stadig at forsyne 79 ejendomme med egen vandforsyning, før det er fuldt udbygget. Hvis vandværket bliver fuldt udbygget som beskrevet, skønnes det samlede vandforbrug i 2022 at blive 155.780 m³/år.

Generelle indsatser

2. Indsatser for reduktion af kvælstofbelastning

Målet med indsatsen overfor nitrat: Vandkvaliteten skal til enhver tid kunne overholde grænseværdien for nitrat på 50 mg/l. Det skal tilstræbes, at vandkvaliteten i det indvundne vand er højst 3/4 af drikkevandskravet. Det kan ske ved yderligere reduktion af udvaskningen fra udvalgte arealer (Prioriterede områder). Den yderligere reduktion kompenseres af vandværket.

Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 2.1 Skovrejsning				
Skovrejsningsområder, se kort	Skovrejsning bør ske som løvskov, med skånsom jordbehandling og uden brug af kemikalier, eventuelt ved "naturlig tilgroning".	Kommunen udpeger skovrejsningsområder i kommuneplan	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	Kommuneplanens retningslinje 9 udpeger arealer, hvor skovrejsning er henholdsvis ønsket og uønsket. Da der ligger flere forskellige hensyn til grund for udpegningen, kan der ikke nødvendigvis altid rejses skov i områder, hvor det kunne fremme beskyttelse af drikkevand.
Indsats 2.2 Overvågning af udviklingen i nitratudvaskningen				
Indvindingsoplandet	Nitratudvaskningen på markblokniveau beregnes på baggrund af indberetningen af gødningsregnskaber og markdrift.	Kommunen Hvert år	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	Beregningsen foretages pt. ved hjælp af programmet CtTools fra rådgiverfirmaet Conterra.

3. Indsatser for reduktion af pesticidbelastning

Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 3.1 Pesticidfri drift af arealer				
Indvindingsoplandet	Der må ikke anvendes pesticider i indvindingsoplandet på arealer ejet af vandværket eller offentligt ejede arealer.	Viborg Kommune, Klejtrup vandværk Tidspunkt afhænger af analyseresultater	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	Der kan være særlige undtagelser i forbindelse med lovpligtig bekæmpelse af invasive arter, som i givet fald skal vurderes nærmere.

4. Indsatser mod forurening generelt

Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 4.1 Ny planlægning				
Indvindingsoplandet	Der planlægges ikke nye byområder, erhvervsområder, sommerhusområder el. lign. indenfor indvindingsoplandet.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	
Indsats 4.2 Eksisterende planlægning				
Indvindingsoplandet	Eksisterende planlægning respekteres. Ved udnyttelse lægges særlig vægt på at sikre mod forurening af jord og grundvand.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	
Indsats 4.3 Etablering af erhverv i nedlagte landbrugsejendomme				

Indvindingsoplandet	Ved etablering af virksomheder, der kræver godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, stilles skærpede vilkår med henblik på at sikre mod forurening af grundvandsressourcerne.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	Særlig opmærksomhed i forhold til risiko for forurening af jord og grundvand.
Indsats 4.4 Anlæg af veje				
Indvindingsoplandet	Nyanlæg af veje indenfor indvindingsoplandet må kun ske hvis andre linjeføringer ikke er realiserbare. I så fald skal der tages vidtgående hensyn til at udforme vejanlægget, så dels risikoen for uheld, dels risikoen for forurening af grundvandet fra vejafvandingen minimeres. Ved renovering af eksisterende vejanlæg skal der tages tilsvarende hensyn. Grundvandsbeskyttelsen prioriteres særlig højt indenfor vandværkets indvindingsopland. Der gælder helt særlige krav for boringer og kildepladser som ligger tæt veje. Her må det gælde, at der etableres særlige foranstaltninger som kan forhindre uheld med miljøfarlige stoffer som kan sive ned til vandværksboringerne.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune, Arbejdsgruppe	Ved godkendelse af vejprojekter lægges vægt på, at forurening i fbm. trafik og uheld ikke påvirker indvindingsoplandet og at drift og vedligeholdelse tilrettelægges med lavest mulige risiko for forurening af grundvandet. Det kan f.eks være ved afledning af vejvand til tætte afvandingssystemer med afledning udenfor indvindingsoplandet, nedsivning via græsrabatter m.v.
Indsats 4.5 Spildevand i kloakerede områder				
Indvindingsoplandet	Renovering og vedligeholdelse af spildevandssystemer opprioriteres i indvindingsoplandet.	Viborg Kommune og Energi Viborg Spildevand 2017 og fremover		Indsatsen skal sikre, at kloaksystemerne er i god tilstand så udsivning af spildevand undgås indenfor indvindingsoplandet.
Indsats 4.6 Nedsivning af spildevand				
300-m beskyttelseszone omkring boringerne	Der må ikke nedsives spildevand indenfor 300-m beskyttelseszonen omkring drikkevandsboringer eller inden for det boringsnære område omkring vandværket. Nedsivning af husspildevand kan accepteres for enligt beliggende ejendomme i det åbne land. Afstand fra sivedræn til grundvandsspejl skal være mindst 2,5 m efter konkret vurdering ifm. sagsbehandling. Det anbefales at tagvand og andet uproblematisk overfladevand udledes og nedsives via regnbæde.	Viborg Kommune 2017 og fremover		Nedsivning af andet end husspildevand eller tagvand kan ikke tillades.
Indsats 4.7 Jordvarmeanlæg				
Indvindingsoplandet	Horisontale jordvarmeanlæg skal udføres med IPA-sprit. Varmeanlæg eller køleanlæg baseret på lodrette eller skrå boringer tillades kun til sekundære grundvandsmagasiner og hvis det klart kan påvises, anlægget ikke udgør nogen risiko i forhold til vandværkets boringer eller for drikkevandsressourcerne.	Viborg Kommune 2017 og fremover		Kommunens administration efter miljøbeskyttelsesloven.
Indsats 4.8 Slam fra spildevandsanlæg og andre affaldsprodukter				

Indvindingsoplandet	Der bør ikke udsprede slam og andre affaldsprodukter (TASP, Fertigro m.fl) fra institutioner og virksomheder, herunder biologisk behandlet affald, processpildevand indenfor indvindingsoplandene.	Viborg Kommune 2017 og fremover		Slam og affaldsprodukter (TASP, Fertigro m.fl) fra institutioner og virksomheder, herunder biologisk behandlet affald, processpildevand udgør en forureningsrisiko i forhold til grundvandet i sårbare områder. Ud fra forsigtighedsprincip bør udbringning af slam undgås. Viborg Kommune vil arbejde for, at der ikke udsprede slam i indvindingsoplandene.
Indsats 4.9 Sløjfning af brønde og borer				
Indvindingsoplandet	Ubenyttede brønde og borer skal sløjfes efter brøndborerbekendtgørelsens regler.	Viborg Kommune 2017 og fremover		Kommunens administration efter vandforsyningsloven.
Indsats 4.10 Forurenende grunde efter jordforureningsloven				
Indvindingsoplandet	Forurenende grunde registreret i henhold til lov om jordforurening undersøges og oprenses i henhold til denne tabel .	Region Midt Snarest muligt		
Indsats 4.11 Tilsyn med landbrug - vaskepladser og andre virksomheder, der anvender pesticider				
Indvindingsoplandet	Tilsynet med en landbrug og andre virksomheder der anvender pesticider inden for indvindingsoplandet målrettes mod forhold af betydning for grundvandsbeskyttelse.	Viborg Kommune 2017 og fremover	Viborg Kommune	I forbindelse med det kommunale landbrugstilsyn, lokalisering af vaskepladser og eventuelt informering grundvandsgruppen, hvis bedrifter ligger inden for indvindingsoplandet.

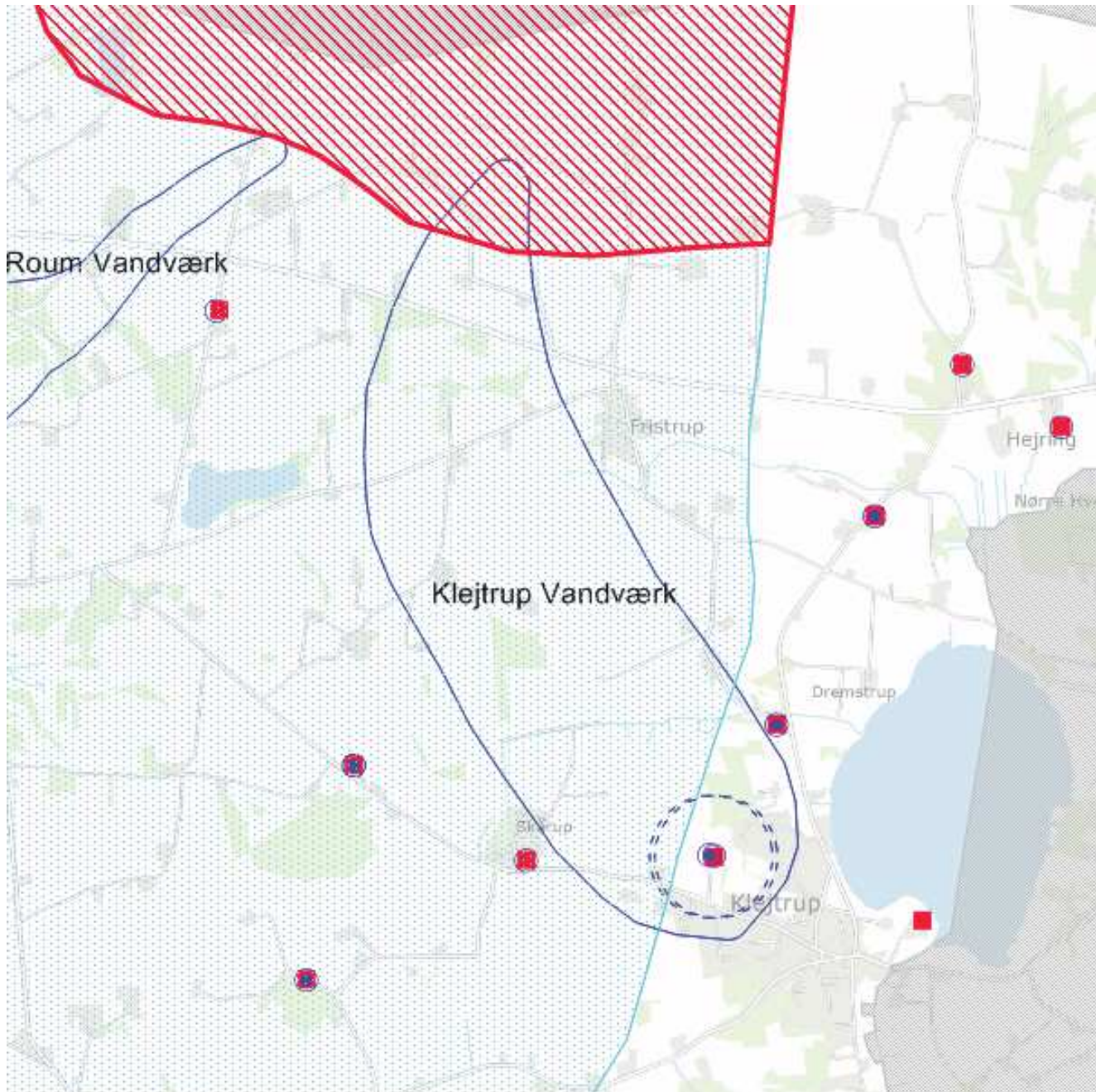
5. Indsatser til bevarelse af ressourcen

Målet med indsatsen for bevarelse af ressourcen: Der skal være den nødvendige ressource til rådighed for indvinding af drikkevand til almen vandforsyning og til bevarelse af naturværdierne i området. Indvindingen skal ske så påvirkningen af grundvandsressource og naturværdier bliver mindst mulig. Indvinding til andre formål begrænses i forhold hertil.				
Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 5.1 Maksimal indvinding af grundvand				
		Viborg Kommune 2017 og fremover		Det fastsættes ikke særlige restriktioner ud over hvad der følger af Viborg Kommunes almindelige administrationspraksis i henhold til vandforsyningsloven og gældende vandplaner.

6. Tidsfrist

Retningslinjerne fastsætter ikke præcise tidspunkter for handling				
Område	Retningslinje	Ansvarlig og tidspunkt	Opfølgning	Bemærkninger
Indsats 6.1 Opfølgning på indsatsplanens bestemmelser				
	Mindst hvert 6. år skal der ske en opfølgning og status for	Viborg		Retningslinjen skal sikre, at der mindst én gang i hver vandplanperiode sker en vurdering af grundvandet/drikkevandets

	indsatsplanens retningslinjer.	Kommune, Arbeitsgruppe 2022	tilstand i indvindingsoplandene og en opfølgning på indsatsplanens bestemmelser.
--	--------------------------------	---	---

Indvindingsopland til Klejtrup Vandværk, samt indsatsområde

Vandboringer

Anlæg

300-m beskyttelseszone

Boring

Indvindingsopland Almene Vandværker

Indvindingsoplande almene vandværker

Prioriterede områder VK

Prioriterede områder

Områder med særlige drikkevandsinteresser

Særlige drikkevandsinteresser

INDSATSOMR

Sprøjtemiddelfølsomme indsatsområde

Nitratfølsomme indsatsområde

2. Indsatser for reduktion af kvælstofbelastning

Indsats 2.1 Skovrejsning

Skovrejsning bør ske med særligt hensyn til drikkevandsbeskyttelse og grundvandsdannelse. Det betyder, at følgende former for skovrejsning/drift anbefales:

- Naturlig tilgroning
- Naturnær skov
- Minimal jordbehandling ved anlæg
- Ingen gødsning eller anvendelse af pesticider
- Løvskov
- Indslag af åbne arealer
- Ingen renafdrift af større arealer

Skov yder en effektiv beskyttelse af grundvandet mod udvaskning af kvælstof, pesticider og andre forureninger, særlig hvis skoven anlægges og drives uden brug af gødning eller pesticider. Tæt skov og specielt ren nåleskov anbefales ikke, da grundvandsdannelsen her er lavere.

Indsats 2.2 Overvågning af udviklingen i udvaskning af nitrat

Viborg Kommune får årligt foretaget beregning af udvaskning af nitrat fra Klejtrup Vandværks indvindingsopland på baggrund af indberettede gødningsregnskaber, husdyrregistret CHR m.v. Beregningerne skal give et oversigtsbillede af nitratudvaskningen fra rodzonen år for år. Til beregningerne anvendes p.t. programmet CtTools fra Conterra.

3. Indsatser for reduktion af pesticidbelastning

Indsats 3.1 Pesticidfri drift af arealer

Med henblik på at begrænse forbruget af pesticider, pålægger Viborg Kommune sig selv og Klejtrup Vandværk ikke at bruge pesticider ved renholdelse af arealer. En undtagelse kan være særlig bekæmpelse af invasive arter og lignende som skal ske efter lov. Anvendelsen af pesticider skal i så fald dog vurderes nærmere med henblik på at minimere risikoen for forurening af grundvandsressourcer.

4. Indsatser mod forurening generelt

Indsats 4.1 Ny planlægning

Der må ikke etableres nye bebyggelser, anlæg eller nye aktiviteter indenfor indvindingsoplandet, der kan medføre en risiko for forurening af jord og grundvand. Derfor pålægger Viborg Kommune sig selv, ikke at planlægge for nye byområder, erhvervsområder, sommerhusråder eller lignende indenfor oplandet.

I øvrigt gælder, at der ikke gives zonetilladelse eller miljøgodkendelse til nyetablering af erhverv eller aktiviteter i indvindingsoplandet der kan medføre risiko for grundvandsforurening.

Indsats 4.2 Eksisterende planlægning

Arealer der er kommuneplanlagte og evt. lokalplanlagte kan fortsat udnyttes. Viborg Kommune vil dog lægge særlig vægt på grundvandsbeskyttelsen i sagsbehandling og godkendelser på de pågældende arealer.

Indsats 4.3 Etablering af erhverv i nedlagte landbrugsejendomme

Overflødige landbrugsbygninger kan anvendes til andre erhverv i henhold til planlovens § 37 – 38 til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, kontor og lignende efter anmeldelse til kommunen. I forbindelse med virksomheden kan der tillades et mindre oplag efter kommunens anvisninger. For virksomheder og forhold der kræver godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, vil Viborg Kommune stille de vilkår, der vurderes nødvendige, for at beskytte grundvandet mod forurening.

Indsats 4.4 Anlæg af veje

Trafikken og veje udgør en forureningstrussel. Vejvand kan være forurennet med diverse spild fra køretøjerne, dækslid, vejsaltning m.v. Ved trafikuheld vil der være en overhængende forureningsrisiko ved udslip fra de forulykkede køretøjer. Specielt hvis der er tale om uheld med tankbiler og lignende er risikoen for forurening overhængende. Det er derfor vigtigt, at vejanlæg gennem indvindingsoplandet udføres med særligt henblik på at undgå forurening. Følgende hovedpunkter kan fremhæves:

- veje gennem indvindingsoplandet begrænses, særligt større veje med meget og tung trafik
- vejanlæggene er udført med særligt hensyn til at forhindre ulykker
- afvandringsforholdene er udført, så vejvand opsamles og ledes bort udenfor indvindingsoplandet
- at eventuel nedsivning af vejvand ikke sker indenfor oplandet til vandværksboringer
- at eventuel nedsivning sker gennem bevoksede græsrabatter.

Indsats 4.5 Spildevand i kloakerede områder

Vedligeholdelsen af kloaksystemerne opprioriteres i indvindingsoplandet for at sikre mod udslip af spildevand i jorden.

Indsats 4.6 Nedsivning af spildevand

Nedsivnings spildevand tillades ikke indenfor 300 m fra boringer ved almene vandværker hvilket er praksis i henhold til vejledning om spildevandstilladelser. Nedsivning af husspildevand fra spredt beliggende ejendomme tillades indenfor indvindingsoplandet, dog med den skærpelse, at indenfor indvindingsoplandet skal der være mindst 2,5 m fra sivedræn til højeste grundvandstand for at sikre bedst mulig nedbrydning af forurenende stoffer.

Nedsivning af tagvand og overfladevand kan ligeledes tillades fra ejendomme i landområdet. Tagvand og overfladevand forekommer ofte i store mængder indenfor kort tid. For at optimere tilbageholdelsen og nedbrydningen af forurenende stoffer fra tagfladerne, anbefales det derfor, at tagvand nedsives via jordoverfladen gennem en bevokset flade frem for via nedgravede faskiner. Nedsivning af store vandmængder via nedgravede faskiner giver ringe mulighed for rensning og tilbageholdelse af forurenende stoffer.

Nedsivning af andet end husspildevand og tagvand/overfladevand tillades normalt ikke.

Indsats 4.7 Jordvarmeanlæg

Jordvarmeanlæg / køleanlæg med horisontale slanger, skrå eller lodrette boringer skal benytte IPA-sprit (ethanol denatureret med 10 % isopropanol), Ifølge Jordvarmebekendtgørelsen må horisontale anlæg ikke etableres indenfor 50-m zonen og anlæg med skrå eller lodrette boringer ikke indenfor 300-m zonen omkring almene vandværkers boringer.

Varme- eller køleanlæg baseret på lodrette eller skrå boringer indenfor indvindingsoplandet tillades kun, hvis vandindtag kan ske fra øvre grundvandsressourcer i området og det kan godtgøres, at anlægget ikke kan påvirke udnyttelige drikkevandsressourcer.

Indsats 4.8 Slam fra spildevandsanlæg og andre affaldsprodukter

Anvendelse af spildevandsslam og andre affaldsprodukter (TASP, Fertigro m.fl) fra institutioner og virksomheder, herunder biologisk behandlet affald, processpildevand, i det omfang affaldet påtænkes anvendt til jordbrugsformål reguleres af bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen). Anvendelse af spildevandsslam må ikke ske på en sådan måde og på sådanne arealer, at der ved tøbrud og regnskyl opstår fare for afstrømning til søer, vandløb eller dræn, og må ikke give anledning til forurening af grundvandet, væsentlige gener eller uhygiejniske forhold. Overtrædelse heraf er strafbelagt.

Kommunalbestyrelsen kan som tilsynsmyndighed meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger, hvis anvendelsen af spildevandsslammet giver eller kan give anledning til ikke uvæsentlige gener eller

forurening, og kan nedlægge forbud mod anvendelse af spildevandsslam til jordbrugsformål, såfremt anvendelsen medfører forurening eller risiko herfor, i henhold til slambekendtgørelsens bestemmelser. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte retningslinjer i indsatsplanen for behandlingen af sager om udspredning af spildevandsslam, men kommunalbestyrelsen kan ikke nedlægge et generelt forbud gennem indsatsplanen.

Indsats 4.9 Sløjfning af ubenyttede borer og brønde

Ubenyttede borer og brønde kan være en direkte vej for overfladevand og forurening ned i grundvandsmagasinerne. I henhold til brøndborerbekendtgørelsen, kan kommunen påbyde sløjfning af ubenyttede borer og brønde. Det er Viborg Kommunes normale praksis at i det omfang kommunen bliver bekendt med ubenyttede borer eller brønde, påbydes de sløjfet efter lovens bestemmelser. Udgifterne til sløjfningen hviler på ejeren af den pågældende brønd/boring.

5. Indsatser til bevarelse af ressourcen

Indsats 5.1 Maksimal indvinding af grundvand

Grundvandsressourcerne i området Ulbjerg - Mølstrup vurderes aktuelt kun at være moderat udnyttet. Der er ikke aktuelt behov for at sætte særlige begrænsninger på muligheden for at opnå tilladelser til vandindvinding i området.

Ansøgninger om indvinding af grundvand i området behandles i øvrigt efter retningslinjerne i Viborg Kommunes vandforsyningsplan og gældende vandplaner.

Det skal bemærkes, at vandplanerne kan stille restriktioner for indvindingen af grundvand eller overfladevand end hvad der er anført her i indsatsplanen.